

บรรณาธิการแถลง

“วารสารพัฒนาสังคม” ฉบับที่ 1 ปีที่ 21 พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยบทความที่น่าสนใจหลากหลายประเด็นจำนวน 10 บทความ เริ่มต้นด้วยบทความของ วรณภา ทองแดง ที่ได้รวบรวมบทความภายใต้กระบวนการทัศน์ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และได้ทำการวิพากษ์เพื่อแสวงหาว่า นโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นเป็นการปฏิบัติจริงหรือเป็นเพียงแค่วาทกรรม

บทความต่อมาเป็นบทความที่มุ่งศึกษาพลวัตและสาเหตุความขัดแย้งจากการดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่ระหว่างการผลิตไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยและเครือข่ายปกป้องอันดามันจากถ่านหิน ซึ่งผู้เขียนคือ จิรวัดน์ ศรีเรือง ได้ทำการศึกษาตามแนวทางวิจัยเชิงคุณภาพโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งได้บทสรุปที่น่าสนใจ

บทความที่สาม เกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาการกระจายรายได้ในประเทศไทย กรณีศึกษาความสัมพันธ์ความไม่เสมอภาคทางรายได้ของครัวเรือน พ.ศ 2552 - 2560 โดย อานนท์ เทพสำเริง โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ จากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนของประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ 2552 - 2560

บทความที่สี่ เป็นการศึกษาศวสัมพันธ์ในครอบครัวข้ามรุ่น ซึ่งผู้เขียน กาญจนา เทียนลาย และ วรณิ หุตะแพทย์ ได้นำเสนอมุมมองของปู่ย่าตายายในครอบครัวข้ามรุ่นว่ามีการติดต่อกับลูกผู้ย้ายถิ่นอย่างไร เพื่อที่จะคงความสัมพันธ์ระหว่างกัน ผ่านทางบทความเรื่อง คนไกลบ้าน: การสื่อสารของครอบครัวข้ามรุ่น ผ่านวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งบทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง “การย้ายถิ่นและครอบครัวข้ามรุ่นในประเทศไทย”

บทความถัดมา ภัทรพรรณ ทำดี ได้ศึกษาบริบทของงานที่เป็นอุปสรรคต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของแม่ที่ต้องทำงาน ผ่านบทความเรื่อง เมื่อแม่ต้องกลับไปทำงาน: ภาวะยากลำบากสำหรับแม่ทำงานในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกร่วมกับการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมและใช้การวิเคราะห์เนื้อหาในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทความที่หก เป็นบทความที่ศึกษาถึงประเภท กระบวนการสร้าง และผลที่เกิดจากเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มนักวิ่งมาราธอน โดย ทรงศักดิ์ รักพ่วง ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อทำความเข้าใจเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มนักวิ่งมาราธอน

บทความที่เจ็ด เป็นประเด็นเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านสุขภาพของชุมชนจากการตกค้างของสารเคมีทางการเกษตรในนาข้าว จังหวัดชัยนาท โดยผู้เขียน จินตนา อมรสวงสิน ได้ทำการวิเคราะห์ปริมาณการตกค้างของสารเคมีทางการเกษตรจากตัวอย่างน้ำจากนาข้าว นำมาวิเคราะห์เพื่อหาปริมาณและชนิดของสารตกค้าง รวมถึงประเมินค่าความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมี ตลอดจนจัดทำแผนที่พื้นที่ที่มีความเสี่ยงจากสารเคมีตกค้าง

บทความที่แปด เป็นการนำเสนอภาพการเปลี่ยนผ่านสังคมเกษตรพื้นที่สูงของจังหวัดเชียงใหม่ ในบทความเรื่อง การเปลี่ยนผ่านสังคมเกษตรพื้นที่สูงท่ามกลางการรุกของพืชพาณิชย์: กรณีศึกษาการปลูกมะเขือเทศเพื่อการค้าที่บ้านนาพอนและบ้านแม่ต๋อมบน จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้เขียน จิรวัดน์ รักชาติ ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก และได้ใช้แบบสำรวจเกี่ยวกับวิถีการผลิตและการค้ามะเขือเทศ ซึ่งทำให้เข้าใจถึงการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตและการจัดการแรงงานภายใต้บริบทที่ศึกษา

บทความที่เก้า ผู้เขียน โอปอร์ ซัยสง่างพงษ์ ได้ทำการศึกษาการพัฒนาชุมชนเมืองและที่อยู่อาศัยในเขตการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และการใช้ที่ดินสำหรับการวางแผนบริหารจัดการพื้นที่ รวมถึงศึกษาแนวทาง รูปแบบ และกระบวนการของการพัฒนาเมืองในมิติของที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม พร้อมนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองในภาพรวม

บทความสุดท้าย มุ่งศึกษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมและคุณภาพชีวิตของชนชั้นกลางในเมืองที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน โดย โสวัตรี ณ กลาง ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพผ่านมุมมองแบบชาติพันธุ์วรรณาแบบมหภาคและปรากฏการณ์นิยม ทำการศึกษาชนชั้นกลางในเมืองและการพัฒนาคุณภาพชีวิต กรณีศึกษา พื้นที่ชานเมืองตอนเหนือและตะวันตกของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อหาแนวทางที่เรียกว่า “ความร่วมมือแบบเมือง” เพื่อการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

สุดท้ายนี้ขอให้ผู้อ่านและสมาชิกวารสารทุกท่านได้โปรดมีส่วนร่วมด้วยการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์และส่งบทความมาร่วมตีพิมพ์ เพื่อจะได้ช่วยกันขับเคลื่อน “วารสารพัฒนาสังคม” ให้มีการพัฒนาในเชิงคุณภาพต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เทพ จันทสุวรรณ
บรรณาธิการ

นโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน: การปฏิบัติจริง หรือ แค่วาทกรรม <i>วรรณภา ทองแดง</i>	1
โรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่: พลวัตและสาเหตุแห่งความขัดแย้ง <i>จิรวัดน์ ศรีเรือง</i>	21
การศึกษาการกระจายรายได้ในประเทศไทย กรณีศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคทางรายได้ของครัวเรือน พ.ศ. 2552 – 2560 <i>อานนท์ เทพสำเร็จ</i>	41
คนไกลบ้าน: การสื่อสารของครอบครัวข้ามรุ่น <i>กาญจนา เทียนลาย วรรณีย์ หุตะแพทย์</i>	59
เมื่อแม่ต้องกลับไปทำงาน: ภาวะยากลำบากสำหรับแม่ทำงาน ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ <i>ภัทรพรรณ ทำดี</i>	77
เครือข่ายทางสังคมของกลุ่มนักวิ่งมาราธอน <i>ทรงศักดิ์ รักพ่วง</i>	95
ความเสี่ยงด้านสุขภาพของชุมชนจากการตกค้างของสารเคมี ทางการเกษตรในนาข้าว จังหวัดชัยนาท <i>จินตนา อมรสวงสิน</i>	115

การเปลี่ยนผ่านสังคมเกษตรพื้นที่สูงท่ามกลางการรุกของพืชพาณิชย์: กรณีศึกษาการปลูग्มะเขือเทศเพื่อการค้าที่บ้านนาฟอนและ บ้านแม่ต๋อมบน จังหวัดเชียงใหม่ <i>จิรวัดณ์ รักชาติ</i>	129
การพัฒนาชุมชนเมืองและที่อยู่อาศัยในเขตการค้า ชายแดนไทย – มาเลเซีย <i>โอปอร์ ชัยสง่าพงษ์</i>	147
Urban Middle Class and the Quality of Life Development: The Case Study of Northern and Western Outskirts of Bangkok and Periphery <i>Sowatree Nathalang</i>	167